Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
О Б Л А С Т Е Н У П Р А В И Т Е Л Н А О Б Л А С Т В Р А Ц А

УТВЪРЖДАВАМ: /п/
НИКОЛАЙ НИКОЛОВ
Областен управител на област Враца

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЛАСТНА АДМИНИСТРАЦИЯ – ВРАЦА ЗА 2025 г.

Настоящият доклад за дейността на Областна администрация – Враца е изготвен на основание чл. 59 от Закона за администрацията и чл. 6, ал. 1 от Устройствения правилник на областните администрации. Съгласно чл. 63 от Закона за администрацията, в доклада се отчита изпълнението на поставените стратегически цели и приоритети, произтичащи от програмата на Министерския съвет.

Структурата на доклада е съобразена с определените стратегически цели на администрацията за 2025 година, както и с изпълнението на нормативно установените задължения.

Цел 1. Стимулиране на икономическия растеж, създаване на благоприятна бизнес среда и реализиране на инициативи за предотвратяване на корупцията

През отчетния период Областна администрация – Враца провежда последователна и целенасочена политика, насочена към насърчаване на устойчив икономически растеж, подобряване на условията за развитие на бизнеса и утвърждаване на принципите на прозрачност, отчетност и превенция на корупцията в публичния сектор.

1.1 Участие в процесите на стратегическо планиране и регионално развитие

В изпълнение на своите правомощия и ангажименти по Закона за регионалното развитие, Областна администрация осъществява активно взаимодействие със Секретариата на Регионалния съвет за развитие (РСР) на Северозападен район (СЗР). В рамките на отчетния период Областният управител участва във всички проведени заседания на РСР – общо 5 (присъствени и неприсъствени), като по този начин бе осигурено пълноценно представителство на интересите на област Враца при обсъждането и вземането на решения от стратегическо значение за развитието на региона.

Особено съществено значение имаше заседанието на РСР на СЗР за определяне на критериите за приоритизация на интегрираните териториални инвестиции (ИТИ), както участието в заседанието, свързано с оценката и приоритизацията на концепциите за КИТИ, включени в Общата програмна концепция на региона. В рамките на този процес бе защитена необходимостта от подкрепа на проекти с ключово значение за развитието на област Враца, насочени към подобряване на инфраструктурата, насърчаване на иновациите, повишаване на заетостта и социално-икономическата кохезия. Подадените концепции за Северозападния регион обхващат всички програми, участващи с финансов ресурс, съфинансирани от фондовете на ЕС за периода 2021–2027 г., като основен акцент се поставя върху инвестиции в образователна, социална и здравна инфраструктура, енергийна ефективност и жилищно настаняване.

Областният управител взе участие и в заседания на Комитетите за наблюдение (КН) на програмите за програмен период 2021–2027 г. – в присъствен, неприсъствен и онлайн формат. Чрез това участие бе осигурена възможност за своевременно информиране относно напредъка по изпълнението на програмите, условията за кандидатстване, финансовите параметри и индикаторите за изпълнение, което от своя страна подпомогна координацията с местните власти и бизнеса в областта и повиши капацитета за усвояване на средства от европейските фондове.

1.2 Координация и партньорство на областно ниво

В рамките на проведеното неприсъствено заседание на Областния съвет за развитие бе разгледан проект на Решение на Министерския съвет за предоставяне на мандат на Националния статистически институт за провеждане на преговори със статистическата служба на Европейската комисия – Евростат, относно промяна в обхвата на регионите от ниво 2 в Република България. На членовете на Съвета бяха изпратени материалите, включително представените варианти за ново райониране, като им бе предоставена възможност да изразят писмени становища в определен срок. Въз основа на постъпилите мнения и след обобщаването им, Областна администрация – Враца формира и изпрати своето мотивирано становище до компетентното министерство, отразяващо позицията на областта по предложенията за нов обхват на регионите от ниво 2.

Проведени бяха и повече от 10 заседания на областни съвети и комисии с участието на представители на общините, териториалните структури на централната изпълнителна власт, бизнеса, неправителствени организации и други заинтересовани страни. В рамките на тези заседания бяха обсъждани ключови теми като:

- подобряване на инвестиционния климат и административното обслужване;
- идентифициране на пречки пред бизнеса и възможности за тяхното преодоляване;
- координация при реализиране на инфраструктурни и социално-икономически проекти;
- мерки за насърчаване на заетостта и професионалното обучение;
- прилагане на антикорупционни стандарти и вътрешни механизми за контрол.

Този формат на регулярни консултации и диалог допринесе за изграждане на устойчиво партньорство между институциите и частния сектор, както и за по-голяма предвидимост и прозрачност при вземането на управленски решения. Чрез активната координационна роля на Областната администрация се създадоха условия за синхронизиране на местните и регионалните политики с националните стратегически приоритети.

1.3 Насърчаване на добри практики в бизнеса и подобряване на условията на труд

С цел стимулиране на социално отговорното поведение на работодателите и повишаване на стандартите за здравословни и безопасни условия на труд, Областна администрация – Враца организира и проведе конкурса „Годишни награди за работодател, инвестирал в здравословни и безопасни условия на труд в област Враца“.

Конкурсът имаше за цел:

- да отличи добрите практики на работодателите в областта;
- да насърчи инвестициите в подобряване на работната среда;
- да популяризира устойчиви модели на управление на човешките ресурси.

Проведената церемония по награждаване допринесе за повишаване на общественото внимание към значението на безопасните условия на труд като фактор за повишаване на производителността, намаляване на трудовите злополуки и задържане на квалифициран персонал. Инициативата съдейства за изграждане на положителен имидж на област Враца като регион, в който се насърчава отговорният и устойчив бизнес.

1.4 Превенция на корупцията и повишаване на прозрачността

В изпълнение на политиките за превенция и противодействие на корупцията бе организиран антикорупционен форум, насочен към повишаване на информираността сред представители на институции, местна власт, бизнес и гражданско общество относно рисковете от корупционни практики и механизмите за тяхното предотвратяване.

В рамките на форума бяха обсъдени:

- нормативната рамка и антикорупционните политики на национално и регионално ниво;
- добри практики за вътрешен контрол и управление на риска;
- механизми за подаване на сигнали и защита на подателите на сигнали;
- значението на прозрачността и отчетността при управлението на публични средства.

Провеждането на подобни инициативи има превантивен характер и допринася за изграждане на култура на почтеност, повишаване на доверието в институциите и създаване на стабилна и предвидима среда за бизнес. Акцентът върху превенцията, а не единствено върху санкционирането, е в съответствие с националните приоритети за добро управление и административна реформа.

Обобщение и оценка на постигнатото

В резултат на предприетите действия Областна администрация – Враца затвърди своята роля на координиращ орган и активен посредник между централната власт, местните власти и бизнеса. Осигурено бе ефективно представителство на интересите на областта в регионалните и националните структури за управление на средствата от ЕС, създадени бяха условия за засилено институционално сътрудничество и бяха реализирани конкретни инициативи за насърчаване на добрите бизнес практики и превенция на корупцията.

Цел 2. Провеждане на секторни политики на областно ниво (образование, обучение, заетост и пазар на труда, социални и здравни услуги, интеграционна политика и др.)

През 2025 г. Областна администрация – Враца продължи да осъществява координация и подкрепа при реализирането на държавните секторни политики на територията на

областта, с акцент върху подобряване на качеството и съответствието на образованието и обучението с потребностите на пазара на труда, насърчаване на заетостта, социалното включване и превенцията в сферата на общественото здраве.

2.1 Образование и професионално обучение – съответствие с потребностите на пазара на труда

В рамките на отчетния период бяха проведени 2 заседания на Постоянната комисия по заетост (ПКЗ), на които бяха разгледани и утвърдени предложенията за държавния план-прием в училищата на територията на област Враца. Обсъжданията бяха насочени към постигане на баланс между образователната мрежа, демографските тенденции и реалните потребности на работодателите в региона.

В процеса на подготовка и съгласуване на държавния план-прием бяха отчетени:

- приоритетите, заложени в стратегическите документи за развитие на областта;
- анализ на структурата на местната икономика;
- потребностите от кадри в ключови сектори;
- възможностите за развитие на дуално обучение и професионална квалификация.

Изготвено бе мотивирано становище относно приема по специалности от професии и профили, като същото бе съобразено с идентифицираните потребности от работна сила и стратегическите насоки за икономическо развитие на областта. По този начин бе осигурена по-добра обвързаност между образователната система и пазара на труда.

На второто заседание на ПКЗ бе извършено отчитане на резултатите от реализирания държавен план-прием, включително анализ на запълняемостта на паралелките, интереса към професионалните направления и степента на съответствие с предварително заявените потребности. Изготвени бяха протоколи от проведените заседания, които гарантират прозрачност и проследимост на взетите решения.

С цел повишаване на информираността на ученици, родители и работодатели бе организиран информационен ден, посветен на възможностите за обучение в рамките на държавния план-прием. Инициативата допринесе за по-широко популяризиране на професионалното образование и за насърчаване на избора на специалности, ориентирани към реализация на местния пазар на труда.

2.2 Политика по заетостта и анализ на потребностите от работна сила

В изпълнение на ангажиментите по координация на политиките по заетостта бе проведено анкетно проучване сред работодателите в област Враца с цел установяване на актуалните и средносрочните потребности от работна сила.

Проучването обхвана различни икономически сектори и позволи събиране на информация относно:

- търсените професии и квалификации;
- недостига на специфични компетентности;
- очакванията на работодателите за разкриване на нови работни места;
- необходимостта от допълнително обучение и преквалификация.

Събраните данни бяха обработени и систематизирани, като въз основа на тях бе изготвен 1 бр. аналитичен доклад. Анализът съдържа оценка на текущото състояние на пазара на труда в областта, идентифицирани дисбаланси между търсенето и предлагането на работна сила и препоръки за насочване на образователната и обучителната политика.

Докладът бе изпратен до Агенцията по заетостта с оглед използването му при планиране на мерки и програми за насърчаване на заетостта.

Тази дейност допринася за вземането на решения, основани на данни, и за по-ефективно насочване на ресурсите към приоритетни сектори с потенциал за икономически растеж.

2.3 Социални политики и социално включване

В сферата на социалното включване бяха проведени заседания и инициативи, насочени към подобряване на координацията между институциите и повишаване на ефективността на предоставяните услуги.

Акцент бе поставен върху:

- подкрепа за уязвими групи;
- интеграция на лица в неравностойно положение;
- координация между социалните, образователните и здравните институции;
- повишаване на информираността относно достъпа до социални услуги.

Стремежа е чрез активното взаимодействие между администрацията, общините и териториалните структури на компетентните институции да се създадат условия за по-добро планиране и прилагане на мерките за социална подкрепа.

2.4 Политики в сферата на общественото здраве и превенция

През годината бяха реализирани инициативи, насочени към повишаване на обществената информираност и превенция на социалнозначими заболявания. Организиран бе флашмоб и форум, посветени на превенцията на рака на гърдата, с участие на представители на институции, здравни специалисти, неправителствени организации и граждани.

Инициативите имаха за цел:

- повишаване на информираността относно значението на ранната диагностика;
- насърчаване на профилактичните прегледи;
- изграждане на обществена чувствителност по отношение на превенцията.

Проведените кампании допринесоха за засилване на публичния диалог по темата за общественото здраве и утвърждаване на превантивния подход като ключов елемент на здравната политика на областно ниво. Също така Областна администрация бе партньор на РЗИ – Враца в инициативата за популяризиране на електронното здравно досие на гражданите.

2.5 Дейности във връзка с Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД)

В изпълнение на ангажиментите на областния управител по координация на политиките за закрила на детето и в съответствие с указанията на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД), през 2025 г. бе организирана и проведена процедура за избор на нови членове на Съвета на децата на регионално ниво.

Процедурата бе реализирана при спазване на принципите на публичност, прозрачност и равен достъп

2.6 Политика по равнопоставеност на жените и мъжете

Във връзка с писмо на Министерството на труда и социалната политика (МТСП), касаещо ежегодния отчет за изпълнението на политиката по равнопоставеност на жените и

мъжете в България и предстоящото изготвяне на Доклада за равнопоставеността на жените и мъжете за 2024 г., Областна администрация – Враца предприе координирани действия за събиране, обобщаване и анализ на информация на областно ниво.

Чрез осъществения координационен процес бе гарантирано своевременно и коректно отчитане на изпълнението на политиката по равнопоставеност на областно ниво, както и интегриране на хоризонталния принцип за равни възможности в секторните политики – образование, заетост, социални и здравни услуги.

Обобщение и оценка на постигнатото

В резултат на реализираните дейности бе постигнато по-добро съответствие между образователната структура и потребностите на пазара на труда, чрез системна координация при изготвянето и отчитането на държавния план-прием и активен диалог с работодателите. Подобрена бе институционалната координация в сферата на заетостта, като събраната и анализирана информация за потребностите от работна сила създаде по-стабилна аналитична основа за планиране и прилагане на политики, съобразени с реалните икономически тенденции в областта.

Постигнато бе повишаване на информираността и активността в сферата на социалното включване и общественото здраве чрез провеждането на инициативи, кампании и събития с обществена значимост. Засилено бе партньорството между институциите на областно и общинско ниво, както и взаимодействието с неправителствения сектор и работодателските организации, което допринесе за по-ефективно прилагане на секторните политики.

Реализираните дейности във връзка с ДАЗД и организирането на процедурата за избор на членове на Съвета на децата гарантираха прилагането на принципите за участие на децата в процесите на вземане на решения и утвърдиха ангажираността на институциите към защитата на детските права на регионално ниво.

Предприетите действия по координация и отчитане на изпълнението на политиката по равнопоставеност на жените и мъжете допринесоха за интегрирането на принципа на равни възможности като хоризонтален приоритет в образователните, социалните и трудовите политики в областта. Чрез систематизиране и анализ на информацията от компетентните институции бе осигурена прозрачност и отчетност при прилагането на мерките за равнопоставеност.

Чрез реализираните дейности Областна администрация – Враца се стреми да работи за това да бъде ефективен координационен център при прилагането на държавните политики на територията на областта. Целта е чрез последователни и съгласувани действия да се подпомогне устойчивото социално-икономическо развитие на област Враца, да се повиши качеството на човешкия капитал и да се подобри животът на хората.

Цел 3. Подобряване на процесите по придобиване, управление, разпореждане и опазване на държавната собственост на територията на областта. Защита на държавната собственост и обществения интерес чрез ефективно, прозрачно и законосъобразно управление на държавните имоти и движими вещи.

През отчетния период Областна администрация – Враца осъществява системна и целенасочена дейност по управление на имотите и вещите – държавна собственост, в съответствие със Закона за държавната собственост и подзаконовата нормативна уредба. Дейността бе насочена към повишаване на ефективността при стопанисването на държавните

активи, гарантиране на прозрачност при разпореждането с тях и защита на обществения интерес.

3.1 Поддържане и актуализиране на регистрите на държавната собственост

През 2025 г. бяха водени и поддържани в актуално състояние регистрите на актовете за държавна собственост, както и регистрите на имотите – държавна собственост, предоставени за управление на ведомства и институции. Осъществявана бе текуща проверка за законосъобразността и пълнотата на вписванията, с оглед осигуряване на надеждна и проследима информация относно статута и начина на управление на държавните имоти на територията на областта.

Актуализирането на регистрите допринесе за повишаване на административната ефективност, подобряване на контрола върху предоставените за управление имоти и намаляване на риска от неправомерно ползване или разпореждане.

3.2 Контрол и проверки на състоянието на имотите – държавна собственост

В изпълнение на контролните функции на областния управител бяха извършени проверки за състоянието на сградите – държавна собственост, включително по отношение на тяхното фактическо ползване, техническо състояние и необходимост от предприемане на действия за поддръжка, ремонт или преустановяване на ползването.

При установяване на имоти с отпаднала необходимост или с променено предназначение бяха предприети действия по актуване и отписване съгласно нормативните изисквания. Чрез тези действия се осигурява актуалност на актовете за държавна собственост и се създават предпоставки за оптимизиране на имотния фонд.

Контролната дейност допринася за ограничаване на риска от амортизация на държавни активи, нерегламентирано ползване и пропуснати ползи за държавата.

3.3 Процедури по предоставяне, отдаване под наем и продажба на имоти – държавна собственост

Проведени бяха процедури по предоставяне на имоти – държавна собственост, за управление на компетентни институции, както и процедури по отдаване под наем и продажба при наличие на законови основания.

Всички процедури бяха реализирани при спазване на принципите на публичност, прозрачност, равнопоставеност на участниците и законосъобразност. Осигурено бе публикуване на необходимата информация и спазване на сроковете и изискванията, регламентирани в действащото законодателство.

Отдаването под наем и разпореждането с имоти – държавна собственост бе насочено към:

- ефективно използване на наличния имотен ресурс;
- генериране на приходи в държавния бюджет;
- предотвратяване на занемаряване и обезценяване на активи с отпаднала необходимост за публични функции.

3.4 Мониторинг и контрол по изпълнението на договорите

Осъществяван бе текущ мониторинг върху изпълнението на действащите договори за наем и други форми на ползване на имоти – държавна собственост. Контролът обхващаше спазването на договорните условия, сроковете за плащане, предназначението на имотите и съответствието с нормативните изисквания.

При констатирани несъответствия бяха предприемани действия в рамките на законовите правомощия с цел защита на държавния интерес. Тази дейност има превантивен характер и допринася за ограничаване на финансови и правни рискове.

3.5 Издаване на актове и удостоверения за държавна собственост

Бяха издадени актове за държавна собственост и удостоверения, удостоверяващи статута на имоти. Административните услуги в тази сфера се предоставяха при спазване на нормативно установените срокове и изисквания, като се осигуряваше пълнота и точност на издаваните документи.

Тази дейност гарантира правна сигурност по отношение на статута на имотите и подпомага гражданите, бизнеса и институциите при осъществяване на техните правни и инвестиционни намерения.

Обобщение и оценка на постигнатото

В резултат на реализираните дейности и през 2025 г. стремежа беше насочен към подобряване на процесите по управление и контрол на държавната собственост на територията на област Враца. Осигурена бе актуалност на регистрите и актовете за държавна собственост, засилен бе контролът върху състоянието и ползването на имотите, както и върху изпълнението на договорните отношения.

Чрез законосъобразно провеждане на процедурите по предоставяне, отдаване под наем и разпореждане с имоти бе гарантирана прозрачност и защита на обществения интерес. Предприетите действия допринесоха за по-ефективно използване на държавните активи, ограничаване на рисковете от неправомерно ползване и създаване на условия за устойчиво управление на държавната собственост.

Областна администрация – Враца се стреми да се наложи като орган, осигуряващ законосъобразност, контрол и баланс между икономическата целесъобразност и защитата на публичния интерес при управлението на държавното имущество.

Цел 4. Усъвършенстване на организацията за опазване на околната среда и намаляване на риска от наводнения чрез прилагане на превантивни мерки, координирани действия и повишаване на готовността за реагиране на територията на областта.

Защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия остава една от основните функции на органите на изпълнителната власт. През 2025 г. Областна администрация – Враца продължи системната си работа по превенция на рисковете, свързани с наводнения и природни бедствия, чрез координирани междуведомствени действия, превантивни проверки и участие в интегрирани проекти на регионално ниво.

4.1 Контролни и превантивни дейности

Проведени бяха междуведомствени проверки по Закона за водите (ЗВ), Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), с цел оценка на готовността на инфраструктурата и на отговорните институции за предотвратяване на рискови ситуации. Проверяваха се:

- проводимостта на речните легла извън урбанизираните територии на област Враца;
- техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях.

В резултат на проверките бяха идентифицирани участъци с намалена проводимост и възможни рискове за населението и инфраструктурата. В тази връзка бяха изготвени протоколи и становища, както и искания за финансиране и подпомагане, изпратени до Министерския съвет и компетентните институции за възстановяване и поддръжка на речните легла и язовирните съоръжения.

Също така бе изготвена Програма за планово почистване на речните легла, включваща ежегодни проверки извън населените места, с оглед изпълнение на задълженията на областния управител по ЗВ и ЗЗБ.

4.2 Координация и интегриран подход

През 2025 г. бяха проведени редица срещи и работни заседания с участието на компетентни институции за обсъждане на въпроси, свързани с опазването на околната среда, управлението на риска при бедствия и подготовката за зимния сезон. Акцент бе поставен върху:

- намаляване на риска от бедствия и наводнения;
- управление на отпадъците и нерегламентирани сметища;
- осигуряване на безопасността на питейните води;
- планиране и координация на превантивните дейности за зимния сезон 2025–2026 г.

Подготовката за зимния сезон включваше изготвяне на заповед на областния управител, събиране и обобщаване на информация от членовете на ОСНРБ, изготвяне на годишен доклад за подготовката на областта, както и съгласуване на плановете за работа при зимни условия от териториалните звена на изпълнителната власт.

4.3 Язовири и речни легла

Във връзка с изпълнението на задълженията по ЗВ и ЗЗБ бяха създадени междуведомствени комисии за обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирите в областта и за контрол на речните участъци с намалена проводимост. Извършен бе оглед и обход на критичните участъци, като всички констатации бяха документирани и включени в протоколи за предприемане на корективни действия.

Бяха подготвени искания до МКВП към МС за дофинансиране на дейностите по осигуряване проводимостта на речните легла, както и писма до ГД ПБЗН за включване на ключови участъци в Годишния план за защита при бедствия.

4.4 Участие в интегрирани инвестиционни инициативи

Продължи участието на Областна администрация – Враца в Концепцията за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Зелени решения за устойчиво развитие на СЗР“ по Програма „Развитие на регионите“ 2021–2027 г. Областна администрация е асоцииран партньор на общините Враца, Борован, Бяла Слатина и Мизия по дейност „Превенция на риска от наводнения по поречието на река Скът“, с възможност за осигуряване на 100% безвъзмездна финансова помощ по Програма „Околна среда“ 2021–2027 г..

Всяка от общините партньори подготвя и ще подаде самостоятелно проектно предложение, като процесът по подготовка и кандидатстване ще продължи и през 2026 г. Областна администрация – Враца участва като асоцииран партньор без бюджет, осигурявайки координация, институционално съгласуване и съдействие при изпълнение на дейностите в извънурбанизираните територии по поречието на река Скът, в съответствие с правомощията си по Закона за водите.

Реализирането на инициативата създава условия за по-ефективно изпълнение на законово възложените функции по защита от вредното въздействие на водите чрез привличане на външен финансов ресурс и допринася за устойчивото управление на водните ресурси, превантивната защита на населението и инфраструктурата и намаляване на риска от наводнения в областта

4.5 Подготовка и тренировки по система за ранно предупреждение

Беше осигурено организационно-техническо подпомагане на дейността на ОЩИПЗБ и ОСНРБ, като през годината бяха проведени три тренировки по Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт. Активирани бяха акустичните сигнали в съответствие с националната нормативна уредба, което позволи тестване на готовността на системата за реакция при бедствия и повишаване на капацитета на институциите за своевременно информиране на населението.

Обобщение и оценка на постигнатото

В резултат на реализираните превантивни, контролни и координационни дейности през 2025 г. бе подобрена организацията за опазване на околната среда и намаляване на риска от наводнения в област Враца. Усъвършенствани бяха процедурите за проверка на речните легла и язовирните съоръжения, повишена бе готовността за реагиране при извънредни ситуации, а участието в интегрирани инвестиционни инициативи гарантира устойчивост и дългосрочна превенция.

Като важен фактор за защита на живота, здравето и имуществото на населението при природни рискове и съобразно законовите си функции, Областна администрация – Враца прилага комплексен подход, включващ превантивни проверки, координация между институциите, участие в регионални проекти и подготовка на системите за ранно предупреждение.

Цел 5. Подобряване на контрола за спазване на законността на територията на областта и за законосъобразност на решенията на общинските съвети

Областна администрация – Враца осъществява системен контрол за законосъобразност на решенията на органите на местното самоуправление, с цел гарантиране на спазването на действащата нормативна уредба и защита на обществения интерес.

5.1 Текущ контрол и анализ на решенията

Извършван е постоянен контрол върху решенията на всички 10 общински съвета на територията на областта. Всички постъпили протоколи от заседанията на общинските съвети за 12-те месеца са внимателно анализирани в законоустановените срокове. В резултат на анализа са изготвени становища за законосъобразност по всяко решение, като са отчетени специфичните правни и административни аспекти на всяка община.

5.2 Предприети действия при несъответствия

При установяване на несъответствия с нормативната уредба са предприети конкретни действия, включително:

- връщане на решенията за ново обсъждане в общинските съвети;
- оспорване на решенията по съдебен ред при необходимост;
- предоставяне на своевременна информация и кореспонденция с компетентните институции за координиране на последващи действия.

Тези мерки гарантират защита на законосъобразността и предотвратяват нарушения на законовите изисквания.

Обобщение и оценка на постигнатото

Реализираните дейности засилиха контрола за спазване на законността на територията на област Враца и допринесоха за по-висока степен на законосъобразност на решенията на общинските съвети. Системният анализ на протоколите, своевременната реакция при несъответствия и ефективната комуникация с компетентните органи укрепват принципите на правовата държава и осигуряват защита на обществения интерес.

Цел 6. Допълване и/или актуализиране на вътрешноадминистративни документи на Областна администрация - Враца

Областна администрация – Враца ежегодно извършва преглед на вътрешноадминистративни документи, регламентиращи дейността й ги актуализира, при необходимост. В изпълнение на поставената цел за 2025 г., а също с оглед нормативните изисквания и/или указания на първостепенния разпоредител с бюджет – Министерски съвет и Звеното за вътрешен одит изменения има за следните документи:

1. Актуализирани и утвърдени:

- Амортизационна политика на Областна администрация – Враца за 2025 г.;
- Счетоводна политика и Индивидуален сметкоплан на Областна администрация – Враца за 2025 г.;
- Вътрешни правила за изграждане и функциониране на система за финансово управление и контрол в Областна администрация – Враца;
- Процедури за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Областна администрация - Враца
- Вътрешни правила за организацията на оборота на електронни документи и документи на хартиен носител в Областна администрация – Враца.

2. Изменения са направени във:

- Вътрешни правила за работната заплата на служителите в Областна администрация – Враца;
- Процедура за определяне на допълнителните възнаграждения за постигнати резултати в Областна администрация – Враца.

Системният преглед и поддържането на вътрешноадминистративните документи актуални е задължително, тъй като те са интегрирани в системата за финансово управление и контрол на Областна администрация – Враца. СФУК включва политики, процедури и дейности, въведени от ръководството, с цел да се осигури разумна увереност, че поставените цели са постигнати.

В началото на 2025 г. екип от служители и директорите на дирекции направи преглед на състоянието на системите за финансово управление и контрол за изминалата година. Въпросникът по образец, утвърден от министъра на финансите е попълен и е изготвен доклад, които се предоставени на Министерски съвет в срок. През 2025 г., след направения преглед за предходната година, общата самооценка за състоянието на СФУК за 2024 г. беше много добра. Определени бяха няколко приоритетни области, върху които беше съсредоточено вниманието през 2025 г.

Страегическите цели, които Областна администрация – Враца си поставя всяка година, са свързани с правителствената политика и приоритети. Те са отправна точка при

планирането на дейността й за съответната година. Отчетът на изпълнението на целите за 2024 г. и новите цели за 2025 г. са изготвени и изпратени в Министерски съвет в срок, като в същото време са публикувани на електронната страница на администрацията.

Поставени са 11 стратегически цели на администрацията, с всичко 28 индикатора, доказващи постигането им. Отчетът за 2024 г. показва, че от поставените 11 цели 10 са напълно постигнати и отчетени със 100 % изпълнение, като два от индикаторите имат по-голяма стойност от посочената в плана. Една цел е в процес на изпълнение, поради което е включена в плана на целите за 2025 г. с оглед пълното й постигане.

При изготвяне целите на Областна администрация - Враца за 2025 г. са отчетени наличните ресурси, ограниченията и възможностите на администрацията. Планирането на стратегическите цели и приоритети беше обвързано със стратегическите цели и приоритети от програмата на правителството, със стратегиите и другите планови документи, оказващи въздействие върху развитието на област Враца. Стремежът беше те да бъдат формулирани ясно и точно, така че да бъдат разбрани от ръководители и служители.

Утвърдените от областния управител цели периодично бяха обект на анализ и предприемане на съответни действия и мерки с оглед постигането им. За 2025 г. бяха установени 8 бр. рискове, които биха могли да повлияят негативно върху изпълнението на целите на администрацията.

Оперативната дейност по управление на рисковете се осъществяваше от директорите на дирекции. Съветът за управление на риска (СУР) осъществяваше систематично наблюдение, риск-регистърът се преглеждаше периодично. Отговорните служители докладваха какво е въздействието от предприетите действия, има ли ефект от тях и дали е необходимо те да бъдат преразгледани и коригирани. Най-голямо внимание беше насочено към рисковете с висока оценка, без да бъдат пренебрегвани и останалите. На свое заседание на 27.11.2025 г. СУР извърши годишен преглед на дейностите, които са осъществени за постигане на поставените цели, по дирекции и за администрацията като цяло. Бяха формулирани значимите за Областна администрация – Враца рискове в края на отчетния период. Не бяха идентифицирани нововъзникнали рискове, които биха могли да повлияят негативно върху изпълнението на целите на администрацията.

Областна администрация – Враца е положила усилия да управлява рисковете в допустими граници и да въздейства на някои от тях в посока намаляване на тяхното влияние или вероятност. Рискове се управляват успешно и набелязаните и предприети действия дават резултат, което благоприятства вземането на правилни управленски решения.

В обобщение, към месец ноември 2025 г. и на база докладите на дирекциите, могат да се направят следните изводи за управлението на риска в Областна администрация – Враца:

- В края на годината общият брой на идентифицираните рискове остава 8 бр.;
- Общата оценка на всички рискове се запазва през годината за 7 бр. е „висока“, 1 бр. Е със „средна“, в т. ч. и оценката на остатъчния риск;
- набелязаните мерки и действия за реакция на идентифицираните към месец ноември рискове остават същите, тъй като дават резултат;
- не са идентифицирани нововъзникнали рискове, които биха могли да повлияят негативно върху изпълнението на целите на администрацията.

Въпреки че предприетите действия са адекватни и дават резултат, дейността по мониторинг и управление на рисковете с цел ограничаването им в приемливи граници, а където е възможно и тяхното преодоляване продължи през цялата година.

Всички наблюдавани рискове и предприетите действия са оценени и описани в риск-регистъра на Областна администрация – Враца.

По отношение изпълнението на утвърдения бюджет на Областна администрация – Враца за 2025 г. може да се каже, че през цялата отчетна година е упражняван стриктен контрол на приходите и разходите в рамките на утвърдените средства.

Въпреки някои рискове, които неминуемо възникват, Областна администрация – Враца ефективно е управлявала разходите си и не е надвишила утвърдения бюджет. Реализираните приходи са с 60 % повече от утвърдените по бюджета за 2025 г. През изтеклата година Областна администрация – Враца продължи да акцентира на доброто финансово управление и прозрачност в дейността си.

Съществена роля в тези процеси играе предварителният контрол за законосъобразност на задълженията и разходите, свързани с финансовата дейност на администрацията.

Предварителният контрол за законосъобразност в Областна администрация – Враца са всички проверки на документи, факти и обстоятелства, свързани с предоставяне на увереност за спазване на приложимото законодателство, преди да се вземе решение или да се извърши действие от страна на областния управител на област Враца. Той се извършва от длъжностни лица непосредствено преди полагането на подпис от областния управител. Контролът се извършва чрез проверки, резултатите от които се документират.

Субекти на предварителния контрол са: длъжностно лице по изпълнение на задълженията по предварителен контрол за законосъобразност на задълженията и разходите, свързани с финансовата дейност на администрацията; правоспособен юрист; служителят, изпълняващ функциите на „човешки ресурси“; други служители, когато това произтича от задължения, определени с длъжностна характеристика или вътрешноадминистративен документ или акт. Субектите на предварителния контрол за законосъобразност за различните процедури са определени в Процедури за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Областна администрация – Враца.

Длъжностното лице, което изпълнява задълженията по предварителен контрол за законосъобразност на задълженията за приходи и разходи, свързани с финансовата дейност на администрацията, е определено със заповед на областния управител, в която е посочен и негов заместник.

Длъжностното лице извършва предварителния контрол за законосъобразност чрез проверки на документи, факти и обстоятелства, свързани с финансовата дейност. Резултатите от проверката и мнението се попълват в контролни листове за поемане на финансово задължение за приход и за разход, и в контролни листове за извършване на разход. Контролните листове за поемане на задължение за разход задължително се подписват и от правоспособен юрист. Контролните листове се завеждат в регистри на контролните листове за приходи и за разходи, като за 2025 г. те са съответно 501 бр. и 570 бр. Архивът им е на електронен носител и се съхранява в счетоводството.

Чрез прилаганата система за двоен подпис също се гарантира законосъобразността преди поемането на финансово задължение, провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки, покупка на активи/услуги, сключване на договори, назначавания по трудово или служебно правоотношение, командироване в страната или в чужбина, плащания. Всяко действие се извършва след полагане подписите на главния счетоводител и на областния управител на област Враца.

Спазени са принципите и изискванията на Счетоводната политика на Областна администрация – Враца и Вътрешните правила за документооборота на счетоводните документи. Всички документи са сканирни и изпратени като прикачени файлове в Звеното за споделени услуги към Министерски съвет - приходи и разходи. Отчетени са паричните

средства, дълготрайните активи, материалните запаси и банковите операции. Извършено е наблюдение по отношение на пълното, точното, вярното и своевременното осчетоводяване.

Изготвен е годишен отчет за 2024 г., а през 2025 г. – месечни и тримесечни отчети, които са представени в срок на първостепенния разпоредител с бюджет – Министерски съвет. Изготвен е проектобюджет за 2025 г. и бюджетна прогноза за периода 2026 г. - 2028 г.

Създадена е организация за поддържане на добро финансово състояние и добро финансово управление при спазване на финансова дисциплина и правилно разпределение на бюджетните средства. В тази връзка е осъществяван стриктен контрол върху плащанията, като поемането на ангажименти и извършването на разходи е съобразено с утвърдения бюджет на Областна администрация – Враца, и наредените плащания в СЕБРА са в съответствие с представеното месечно разпределение на бюджета и заявените месечни лимити.

И през 2025 г. успешно продължи работата в Интегрираната финансово-информационна система, базирана на SAP S/4HANA в Министерския съвет.

Програмата за работа в областта на човешките ресурси е IS Expert. С нея се изготвят разплащателни ведомости, рекапитулации и фишове за възнаграждения на служителите в Областна администрация – Враца, както и за възнагражденията по извънтрудови правоотношения.

Ефективно са управлявани и разходите в областта на електронното управление и за използваните ИКТ. Изготвен е годишен план и тригодишна прогноза за разходите в тази сфера. Продължава работата в Информационна система за бюджетен контрол и Регистър на проектите. Вписваната информация съответства на отчетените текущи разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ, представени в отчетните форми на Министерски съвет.

Годишната инвентаризация на активите и пасивите на Областна администрация – Враца беше извършена в периода от 18.11.2025 г. до 31.12.2025 г., в съответствие с изискванията на чл. 28, ал. 1 от Закона за счетоводството и по ред и начин, определени във Вътрешните правила за организиране и провеждане на инвентаризация на активите и пасивите в Областна администрация – Враца.

Спазени са указанията за провеждане на годишни инвентаризации, дадени със заповед № Р-81/01.04.2025 г. на първостепенния разпоредител с бюджет - Министерски съвет и приложения план-график за провеждане на годишна инвентаризация и преглед за обезценка на нефинансовите активи за периода от 2025 г. до 2029 г.

През 2025 г. Областна администрация - Враца извърши годишна инвентаризация на: материали, дълготрайни материални активи, дълготрайни нематериални активи, активи в употреба изписани като разход, чужди дълготрайни активи, касова наличност, незавършено производство и на разчетни сметки.

Инвентаризацията беше извършена от Централна инвентаризационна и две оперативни инвентаризационни комисии, съгласно заповед и утвърден план-график от областния управител на област Враца. За работата са изготвени протоколи, доклади и са съставени инвентаризационни описи и сравнителни ведомости.

Годишната инвентаризация приключи успешно, като не са установени липси и/или излишъци. Данните от годишната инвентаризация дадоха достоверна информация при изготвянето на Годишния финансов отчет за 2025 г. на Областна администрация - Враца.

Цел 7. Адаптиране на работните процеси и служителите във връзка с въвеждането на еврото

За постигане на целта бяха изпълнени и продължават да се изпълняват различни дейности. От Института по публична администрация се проведе обучение на служители за работа с евро под формата на е-модул. Представители на Министерство на електронното управление също проведоха онлайн обучение за управление на канал, срок и такса при преминаване към евро.

В работата си всички служители в администрацията се базираха на Закона за въвеждане на еврото в Република България и подзаконовите нормативни и други актове, уреждащи процесите. Следеше се ежеседмично за промени в нормативната уредба в тази посока. Стриктно се изпълняваха указанията на първостепенния разпоредител с бюджет - Министерски съвет. В счетоводството и в Центъра за административно обслужване се приложиха изискванията за работа с евро. Служителите, работещи с ПОС-терминала получиха указания за плащанията в лева и в евро. Беше доставено устройство за разпознаване на фалшиви банкноти. Променени бяха бланките и образците за двойно обозначаване на валутата.

Направеният анализ на нагласите и удовлетвореността на потребителите на административни услуги показва, че процесите по въвеждане на еврото не са обезпокоили потребителите и се осъществяват нормално и без проблеми.

Областна администрация – Враца насърчава потребителите на административни услуги да извършват плащането с платежна карта чрез ПОС терминално устройство. Информацията за тази възможност е публикувана на електронната страница на администрацията и на входа на Центъра за административно обслужване. За отчетната 2025 г. чрез ПОС терминално устройство са заплатени административни услуги от 54 потребители. Приходите са в размер на 760,00 лв.

На основание чл. 27, ал. 1 от Вътрешните правила за организация на административното обслужване в Областна администрация - Враца са направени два анализа на ефективността от прилагането на картови плащания в Областна администрация – Враца, за всяко полугодие по един. През 2025 г. за предоставените срещу заплащане на каса административни услуги са събрани такси в размер на 12 270,00 лв. За всички тях са изготвяни отчети и приходите са отчитани своевременно в счетоводството. Общо събраните приходи от такси за 2025 г. (по банков, по касов път и на ПОС терминално устройство) са 14 827,50 лв., което е с 10 % повече от предходната отчетна година.

На електронната страница на администрацията са публикувани Вътрешните правила за организация на административното обслужване в Областна администрация – Враца и Харта на клиента за потребителите на административни услуги. Заедно с образците на заявления и задължителна информация относно предоставяните административни услуги, съгласно Приложение № 3 към чл. 16, ал. 1 от Наредбата за административното обслужване, информацията се поддържа актуална.

За всяка административна услуга има директна препратка към информацията за нея, съдържаща се в Административния регистър. По този начин е осигурено поддържането на актуална информация за тях и на двете места. Вписаната в Административния регистър съответства на тази в интернет страницата на администрацията. Това изискване беше част и от Решение № 7/2025 г., Протокол № 93/11.06.2025 г. от заседанието на Съвета за административна реформа.

В изпълнение на изискванията, произтичащи от Решението, със Заповед на областния управител на област Враца се създаде Работна група. Тя разгледа в детайли всяка една административна услуга и внесе корекции в образците, ръководейки се от забележките, посочени в приложения към Решението Доклад за несъответствия на вписаната информация

за административните услуги в Административния регистър и интернет страниците на администрациите, предоставящи административни услуги.

Внесените корекции и допълнения за всяка услуга съответстват на изискванияна, регламентирани в чл. 25, ал. 1 от Наредбата за Административния регистър. За всички административни услуги, за които се заплаща такса, цените бяха посочени първо в лева и след това в евро. (Към момента на изготвяне на настоящия доклад тези цени вече са посочени обратно - първо в евро и след това в лева).

В определения срок до председателя на Съвета за административна реформа беше изпратен Отчет за отстранените несъответствия на вписаната информация за административните услуги в Административния регистър за Областна администрация – Враца.

Същата по характер информация се съдържа и на интернет страницата на Министерство на електронното управление, меню „Доставчици на електронни услуги“ -> секция Областни администрации. По този начин е осигурена възможност за заявяване на административна услуга по електронен път с онлайн попълване на заявление чрез системата за еФорми, поддържана от Министерство на електронното управление. За всяка административна услуга в Административния регистър има линк, водещ до електронния адрес, на който се предоставя услугата по електронен път на Портала на електронното управление на МЕУ. През 2025 г. представители на Министерството проведоха онлайн обучение за управление на канал, срок и такса при преминаване към евро.

Като цяло Областна администрация – Враца е присъединена към Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги. Тя предоставя услугите си като електронни административни услуги на ниво 2 и 3, съгласно дефиницията на Наредбата за административния регистър. Електронните административни услуги се предоставят чрез: Единен портал за достъп до електронни административни услуги; Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги; Система за сигурно електронно връчване; Системата за електронен обмен на съобщения (за държавни институции и ведомства); електронна поща на Областна администрация – Враца.

Административното обслужване на физическите и юридическите лица в Областна администрация - Враца се извършва в Център за административно обслужване, при спазване на принципа за обслужване на “едно гише” и непрекъсваем режим на работа с потребителите, в рамките на обявеното работно време. Осъществява се като непрекъснат процес, при стриктно спазване на всички срокове и на общите стандарти за качество.

Както всяка година, така и през отчетната в ЦАО са извършени следните дейности:

- ежедневен прием на физически и юридически лица, които подават различни документи – писма, молби, жалби, заявления, фактури, оферти, предложения, становища, покани и др. Отговаряно е и на въпроси от общ характер, с оглед да бъде подпомогнат потребителя и/или да бъде насочен към компетентен орган;

- прием на заявления за извършване на административни услуги – на потребителите е предоставяна ясна, точна и изчерпателна информация за извършваните от Областна администрация – Враца административни услуги. Давани са насоки и разяснения за попълването на формуляри и комплектуването с приложения. Оказвано е съдействие, когато е имало обективна необходимост служителят да извърши това вместо потребителя;

- прием на комплекти от документи, свързани с проведени конкурси;

- прием на комплекти от документи, свързани с проведени търгове;

- предоставяне на информация за движението по преписките на гражданите, както на място, така и по телефона.

- записване за прием на областния управител и на заместник областния управител, като е оказвано съдействие при организирането и провеждането на приемите.

Общо 20 лица са били приети по въпроси от различен характер.

В нормативно определения срок е изготвен и публикуван на електронната страница Доклад за оценка на удовлетвореността на потребителите от предоставяното административно обслужване от Областна администрация – Враца за периода 01.01.2024 г.-31.12.2024 г.

Текущо, през годината е осъществявана обратна връзка с потребителите чрез използване и прилагане на различни методи. Попълвани са анкети, както на интернет страницата на администрацията, така и на хартиен носител в Центъра за административно обслужване. В книгата за мнения и предложения са вписани похвали за работата и за отношението към посетителите. От получената и анализирана информация от обратната връзка с потребителите е видно, че за 2025 г. е дадена много добра оценка на административното обслужване.

Цел 8. Развите на облачната инфраструктура

Областна администрация – Враца е присъединена към Държавния хибриден частен облак. Към 2025 г. има изградена инфраструктура, която позволява копиране на файлове от сървъра в държавния хибриден частен облак. Част от информацията се съхранява в облака. Вече не се разчита изцяло на сървъра на Областна администрация – Враца. Рискът от загуба на иформация, който се следеше и контролираше и беше вписван в Риск-регистъра на администрацията, е преодолян.

В рамките на развитието на държавния хибриден частен облак са внедрени допълнителни функционалности за управление на папки на служители с ограничен достъп, с цел повишаване на сигурността, контрола и проследимостта на информацията.

В областта на мрежовата и информационна сигурност са извършени необходимите действия. Осигурена е защитата и е осъществен контрол на информационните и компютърните системи и мрежи. Извършен е преглед на всички приложения, сървър и мрежово устройство и са обновени към по-модерни практики на защита.

Проведено е обучение по киберсигурност на всички служители и ръководството. Темата „Киберсигурност в администрацията: предизвикателства и възможности при транспонирането на Директива NIS2 в националното законодателство“ беше представена от лектор на САЙБЪР КОНСУЛТИНГ ГРУП ЕООД.

Актуализирани са схемите на ИК инфраструктура и е направен опис на информационните активи.

Оказвана е техническа, професионална и методическа подкрепа на служителите на администрацията.

През отчетната година се предприеха действия за преминаване към изцяло електронен вътрешен оборот на документи в администрацията. С Решение № 171 на Министерския съвет от 19 март 2025 г. за създаване на необходимата организация за въвеждане на изцяло електронен вътрешен оборот на документи в администрациите на органите на изпълнителната власт беше поставен срок до края на 2025 г.

В изпълнение на законовите изисквания бяха предприети редица действия. Деловодна програма Акстър офис, с която Областна администрация – Враца работи, беше разширена с модул е-съгласуване. Благодарение на него целият документооборот – входящи, изходящи и вътрешни документи, се извършва чрез деловодната програма, а не на хартиен носител.

Всички служители и ръководството участваха в онлайн обучение, проведено от служители на Софтуерна група "Акстър" към Технически университет - София за работа с новия модул. Достъпването до Деловодна програма Акстър офис се извършва с КЕП.

За документооборота, който не може да е достъпен чрез модула и не е определен за изключение, се създадоха в ДХЧО папки за служители с ограничен достъп. Според вида на информацията достъпи да папките имат само определени служители, които създават, съгласуват или утвърждават този вид документи. На всеки етап от процедурите подписването се извършва с КЕП. Всички служители и ръководството има издадени устройства за КЕП. Също администрацията разполага и с два печата за заверка на снети копия на електронно подписани документи, съгласно Методическите указания на Министъра на електронното управление.

Отразявайки промените бяха утвърдени нови Вътрешни правила за организацията на оборота на електронни документи и документи на хартиен носител. Те са отворени за изменения и допълнения през 2026 г. след прилагането на процеса на електронния вътрешен оборот на документи и идеите и заключенията, до които би довела практиката.

Областна администрация – Враца също така е включена в обмена на данни и електронни документи между администрациите, в изпълнение на указанията на министъра на електронното управление.

Още преди предприемането на действия за въвеждане на изцяло електронен вътрешен оборот на документи в администрациите, документооборотът в Областна администрация – Враца се извършваше и на хартиен носител и по електронен път. Това важеше и за вътрешния и за външния документооборот. Отново, и през изминалата година се наблюдава увеличение на обмена на документи по електронен път между администрациите. Данните сочат, че за 2025 г. чрез Системата за електронен обмен на съобщения са получени 1 168 бр. документи и са изпратени 2 065 бр. или общо 3 233 бр. документи. Чрез Системата за сигурно електронно връчване са получени 126 бр. документи и са изпратени 146 бр. или общо 272 бр. документи.

Издадените административни актове/заповеди на областния управител през отчетния период са 242 бр. Регистрираните в деловодната система договори и споразумения са 8 бр.

Броят на получените и изпратените документи по електронната поща, в т.ч. неофициалната кореспонденция (с цел уточнения и т.н.) също е значително увеличен спрямо този от 2024 г.

За отчетната година общо регистрираните документи в деловодна система Акстър офис са 7 749 бр. Всички те са проверени отговарят ли на изискванията, след което сканирани и регистрирани.

Изводът, който се налага е, че документооборотът все повече се изпълнява по електронен път.

Въпреки че за 2025 г. не беше поставена конкретна цел в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и по проучване и поддържане на военните паметници през отчетната година са осъществени и следните дейности:

Основните задачи на ръководния и изпълнителния състав се определяха от:

1. Разработване и поддържане в готовност на план за привеждане в готовност за работа във военно време, военновременен план и други планове и документи, свързани с отбраната на страната;

2. Организиране подготовката на ръководния състав за действие във военно време;

3. Организиране работата на Областния съвет по сигурност;

4. Организиране поддържането в готовност за използване на системата за управление за военно време;

5. Планиране и координиране на дейностите по изграждането и поддържането на комуникационно-информационните системи за управление във военно време;

6. Организиране на денонощното оперативно дежурство за поддържане на готовност за оповестяване при привеждане от мирно на военно положение;

7. Планиране и осигуряване на граждански ресурси в интерес на отбраната на страната;

8. Подготвяне и организиране на режимното и ограничителното снабдяване на населението с основни хранителни и нехранителни стоки;

9. Планиране, разпределяне и отчет на финансовите средства за осигуряване на военновременните задачи по отбраната на страната;

10. Водене на оперативен отчет и организиране защитата на обектите от системата за военновременно управление;

11. Методическо ръководство и контрол на дейностите по отбранително-мобилизационна подготовка;

12. Подпомагане на подготовката и защитата на населението във военно време чрез оказване на съдействие по йерархичен, регионален и териториален принцип;

13. Изготвяне и актуализиране на списъка на юридически лица, стратегически и други особено важни обекти, които са от значение за отбраната на страната във военно време.

Дейностите по отбранително-мобилизационна подготовка на област Враца през 2025 г. се определяха от изискванията на следните нормативни документи:

1. Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България;

2. Закон за държавните резерви и военновременните запаси;

3. Наредба за дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка и условията и реда за тяхното осъществяване, приета с ПМС № 31/21.02.2019 г.

4. ПМС № 212/10.11.1993 г. за организиране на денонощно дежурство за оповестяване при привеждане от мирно във военно положение, при стихийни бедствия и крупни производствени аварии;

5. Наредба за условията и реда за организиране на дейностите по държавните резерви и военновременните запаси;

6. Наредба за отсрочване на запасни и техника-запас от повикване във Въоръжените сили при мобилизация, приета с ПМС № 114/16.05.2013 г.

7. Указания на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките по отбранително-мобилизационна подготовка през 2025 г. и други нормативни документи, свързани с отбраната на страната.

Военновременните планове в Областна администрация – Враца са разработени и се актуализират в съответствие с изискванията на Наредбата за планиране на граждански ресурси за отбраната, приета с ПМС № 267/2010 г. и ПМС № 89/2012 г. за приемане на Държавния военновременен план.

При упражняване на правомощията си по чл. 43, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, съгласно чл. 44, ал. 1, областният управител се подпомага от Съвет по сигурност. Поименният състав на Областния съвет по сигурност е определен със заповед на областния управител на област Враца. Съставът и функциите на ОСС в област Враца са уредени в Правилник, утвърден от областния управител.

Оперативното дежурство е организирано в съответствие с ПМС № 212 /10.11. 1993 г. и ПМС № 31/02.02.2019 г. и се осъществява от пет броя дежурни – денонощно. Всички дежурни имат разрешения за достъп до класифицирана информация до ниво „Секретно“. С дежурните по ОСС се провеждат занятия и тренировки по познаване и изпълнение на функционалните им задължения.

Със заповед на областния управител на област Враца и в изпълнение на т. 3.3. от Указанията на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките по отбранително-мобилизационна подготовка през месец май 2025 г., се проведе годишен писмен изпит за определяне на степента на усвояване на функционалните задължения от оперативните дежурни по Областен съвет по сигурност – Враца. За целта беше изготвен тест, а резултатите от него бяха обобщени в протокол, който е утвърден от областния управител. Същият изпит беше проведен и с всички оперативни дежурни по Общински съвет по сигурност от общините в област Враца. Резултатите са представени в Областна администрация – Враца.

С Решение № 211/31.05.1993 г. на Министерски съвет на Република България, 2-ри юни е обявен за ден на Ботев и на загиналите за свободата на България, чиято памет се почита с вой на сирени. В изпълнение на чл. 34 от Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и при въздушна опасност, Системите за ранно предупреждение и оповестяване на населението излъчват акустичен сигнал „Въздушна опасност“ всяка година на 2 юни в 12,00 часа в продължение на две минути.

Съгласно утвърден от министъра на вътрешните работи „План за провеждане на тренировка по задействане на сиренно-оповестителната система на страната на 2 юни 2025 г.“, на 02.06.2025 г. от 11,40 до 12,30 часа се проведе тренировка по задействане на сиренно-оповестителната система в общините от област Враца.

За организираното провеждане на мероприятието е издадена заповед на областния управител на област Враца.

Организацията по отсрочването от повикване във въоръжените сили на резервисти и техника от Националното стопанство по осигуряването на трудови ресурси за военновременна дейност се извърши в съответствие с изискванията на Наредбата за отсрочване на запасни и техника-запас от повикване във Въоръжените сили при мобилизация. На основание т. 2.3. от Указания на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките за изпълнение на дейностите по отсрочване на запасни и техника-запас от повикване във въоръжените сили при мобилизация през 2024 г. и 2025 г. през месец ноември са изготвени и изпратени в Министерство на отбраната, заявките за безусловно отсрочване на запасни и техника-запас.

Планиране и разпределение на финансовите средства за осигуряване на дейностите по отбранително-мобилизационна подготовка са извършвани съгласно чл. 34, ал. 4 от ЗОВСРБ и чл. 9 от Наредбата за дейностите и задачите по ОМП и условията и реда за тяхното осъществяване. През месец март са изпратени в Министерски съвет и Министерството на отбраната следните документи:

- отчет за изразходваните финансови средства по отбранително-мобилизационна подготовка по дейност 282 „Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности“ за 2024 г. и по дейност 219 „Други дейности по отбраната“;
- заявка за финансиране на отбранително-мобилизационна подготовка с разчети за потребности от финансови средства за разходи по дейност 282 „Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности“ за 2026 г. и по дейност 219 „Други дейности по отбраната“;
- обяснителна записка за допусканията, при които е разработена заявката за 2026 г. и анализ на разходите, отразени в отчета за 2024 г.

В изпълнение на Указанията за дейностите по отбранително-мобилизационна подготовка през 2025 г., приети на 27.02.2025 г. на заседание на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет и Заповед на министъра на отбраната № ОХ-053/31.10.2025 г. на 27.11.2025 г.се проведе тренировка по усвояване и реализиране на част от „План за използване Интегрираната комуникационно-информационна система”. В тренировката взеха участие областния и общинските съвети по сигурност на общините, разположени на територията на област Враца.

За подобряване работата по отбранително-мобилизационната подготовка и изпълнението на поставените задачи се оказваше постоянна методическа помощ на общините и юридически лица с възложени военновременни задачи по разработването и поддържането на плановете за работа във военно време и военновременния план. В изпълнение на Указанията на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките по отбранително-мобилизационна подготовка през 2025 г. са изготвени и изпратени указания на областния управител до общините от област Враца за изпълнение на дейностите по отбранително-мобилизационна подготовка през 2025 г.

Изпълнявайки задачите по отбранително-мобилизационна подготовка се поддържа тясно взаимодействие с експертите по отбранително-мобилизационна подготовка от общините в област Враца, Областна дирекция на МВР - Враца, Военно окръжие II степен – Враца, РЗИ - Враца, ОПС – Враца, ОПУ - Враца, ВиК ООД – Враца, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и други юридически лица с възложени военновременни задачи на територията на областта.

Дейностите по проучване и поддържане на военните паметници през 2025 г. се извършваха съгласно Закона за военните паметници, чрез Областна комисия „Военни паметници“ към областния управител. Съставът й е определен със заповед на областния управител на област Враца, а редът за работа - в утвърдени от него План и Правила.

В Областна администрация – Враца се води Областен регистър на военните паметници. В него се водят на отчет 138 бр. военни паметника. За същите има необходимата документация от 5 бр. снимки, анкетни карти и списъци на загиналите.

През 2025 г. не са одобрявани допълнителни средсва за финансово подпомагане за опазване и поддържане на военни паметници.

Информацията, посочена в настоящия Доклад очертава основните направления в работата на администрацията, съгласно поставените цели. В Доклада не се съдържа подробно описание на всички изпълнени задачи от Областна администрация Враца.